

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSIŠAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-142/2021

2022 m. sausio 12 d. Nr. KT6-A-S6/2022

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Giedrės Lastauskienės, Vytauto Mizaro, Algio Norkūno, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvarstė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-142/2021.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas prašo ištirti, ar Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (2016 m. birželio 2 d. redakcija) (toliau – ABTĮ) 53 straipsnis, 56 straipsnio 2 dalis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29, 109 straipsniams.

2. Regionų apygardos administracinis teismas 2020 m. spalio 21 d. sprendimu atmetė pareiškėjo skundą, kuriuo jis prašė priteisti neturtinę žalą, pasak pareiškėjo, patirtą dėl Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato ir šio komisariato padalinio – Jonavos policijos komisariato – neteisėto neveikimo ir neteisingos informacijos teikimo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2021 m. liepos 28 d. nutartimi atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą ir Regionų apygardos administracinio teismo 2020 m. spalio 21 d. sprendimą paliko nepakeistą.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui registruotu paštu išsiųstas 2021 m. lapkričio 29 d., Konstituciniame Teisme gautas 2021 m. gruodžio 1 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones; šios teisės įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymas.

5. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 3 punktą pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui turi būti pateiktas per keturis mėnesius nuo galutinio ir neskundžiamo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad tais atvejais, kai Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 3 punkte nustatytas keturių mėnesių terminas sueina ne darbo ar oficialios šventės dieną, paskutine šio termino diena laikytina po šios ne darbo ar oficialios šventės dienos einanti pirmoji darbo diena (*inter alia* 2020 m. balandžio 15 d. sprendimas Nr. KT75-A-S70/2020, 2021 m. kovo 4 d. sprendimas Nr. KT38-A-S36/2021).

Pažymėtina, kad, kaip minėta, galutinė ir neskundžiama Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis dėl pareiškėjo įsiteisėjo 2021 m. liepos 28 d. Vadinasi, paskutinė Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 3 punkte nustatyto keturių mėnesių termino diena buvo 2021 m. lapkričio 28 d., t. y. ne darbo diena (sekmadienis). Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas prašymą Konstituciniam Teismui registruotu paštu išsiuntė 2021 m. lapkričio 29 d., t. y. pirmąją po minėtos ne darbo dienos einančią darbo dieną, konstatuotina, kad pareiškėjas nepraleido kreipimosi į Konstitucinį Teismą termino.

6. Kaip minėta, pareiškėjas prašo ištirti ABTĮ 53 straipsnio „Netinkamos ginčo šalies pakeitimas“ atitiktį Konstitucijai.

6.1. Pareiškėjas savo prašymą iš esmės grindžia tuo, kad, pasak jo, ABTĮ 53 straipsnyje nenustačius teisėjams sankcijų už įstatymų nesilaikymą, paliekama galimybė be pagrindo „pašalinti iš bylos nagrinėjimo“ tas institucijas, organizacijas, kurių neteisėti veiksmai yra skundžiami.

6.2. Taigi, nors pareiškėjas nurodo, kad prašo ištirti ABTĮ 53 straipsnio atitiktį Konstitucijai, iš jo prašymo visumos matyti, kad pareiškėjas nesutinka su dėl jo priimtuose teismų sprendimuose nustatytų aplinkybių dėl atstovavimo valstybei vertinimu, t. y. su tuo, kad administracinę bylą pagal pareiškėjo skundus nagrinėję Regionų apygardos administracinis teismas ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas atskirų tos pačios biudžetinės įstaigos padalinių nelaikė atskirais atsakovės – Lietuvos valstybės – atstovais ir biudžetinę įstaigą kartu su jos padaliniu laikė vienu proceso dalyviu.

6.3. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pareiškėjas, nesutikdamas su dėl jo priimtais teismų sprendimais, iš esmės kelia ABTĮ 53 straipsnio taikymo teismuose klausimą, o ne prašo ištirti jo atitiktį Konstitucijai.

6.4. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją jis nesprensdžia, ar teismų sprendimai neprieštaruja Konstitucijai ir (ar) įstatymams, neturi įgaliojimų peržiūrėti teismų išnagrinėtų bylų ir panaikinti (pakeisti) teismų sprendimų; pagal Konstituciją Konstitucinis Teismas taip pat nesprensdžia teisės aktų taikymo klausimų; teisės taikymo klausimus sprensdžia teismas, nagrinėjantis konkrečią bylą. Prašymai išspręsti tokius klausimus yra nežinybingi Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2021 m. birželio 23 d. sprendimas Nr. KT112-A-S103/2021, 2021 m. rugsėjo 23 d. sprendimas Nr. KT156-A-S145/2021).

7. Pareiškėjas taip pat prašo ištirti, ar Konstitucijai neprieštaruja ABTĮ 56 straipsnio „Įrodymai“ 2 dalis.

7.1. Pareiškėjo pozicija dėl ABTĮ 56 straipsnio 2 dalies atitiktis Konstitucijai iš esmės grindžiama tuo, kad, pasak pareiškėjo, ginčijamas teisinis reguliavimas neįpareigoja administracinių teismų patikrinti šalių ir trečiųjų asmenų paaiškinimų, juos vertinti kartu su kitais įrodymais, nedraudžia priimti sprendimų vien tokių paaiškinimų pagrindu.

7.2. Šiame kontekste pažymėtina, kad pagal ABTĮ 56 straipsnį (su 2020 m. birželio 11 d. pakeitimu) įrodymai administracinėje byloje yra visi faktiniai duomenys, kurie priimti bylą nagrinėjančio teismo ir kuriais remdamasis teismas įstatymų nustatyta tvarka konstatuoja, kad yra aplinkybių, pagrindžiančių proceso šalių reikalavimus bei atsikirtimus, ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra (1 dalis); nurodyti faktiniai duomenys nustatomi tokiomis priemonėmis: proceso šalių ir jų atstovų paaiškinimais, liudytojų parodymais, specialistų paaiškinimais ir ekspertų išvadomis, daiktiniais įrodymais, dokumentais ir kitais rašytiniais, elektroniniais, garso bei vaizdo įrodymais (2 dalis); įrodymus pateikia proceso šalys ir kiti proceso dalyviai; prireikus teismas gali pasiūlyti nurodytiems asmenims pateikti papildomų įrodymų arba šių asmenų prašymu ar savo iniciatyva išreikalauti reikiamus dokumentus, pareikalauti iš pareigūnų paaiškinimų (5 dalis); jokie įrodymai teismui neturi iš anksto nustatytos galios, teismas įvertina įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais (7 dalis). Kartu pažymėtina, jog ABTĮ 80 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisėjai, nagrinėdami administracines bylas, privalo aktyviai dalyvauti tiriant įrodymus, nustatant visas bylai svarbias aplinkybes ir visapusiškai, objektyviai jas ištirti.

7.3. Taigi ABTĮ įtvirtintas teisinis reguliavimas reiškia, kad, priešingai, nei teigia pareiškėjas, administracinis teismas turi pareigą išnagrinėti ne tik šalių ir trečiųjų asmenų paaiškinimus, bet ir įvertinti kitus įrodymus, visapusiškai, išsamiai ir objektyviai ištirti visas bylai svarbias aplinkybes.

7.4. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pareiškėjo prašyme ištirti ABTĮ 56 straipsnio 2 dalies atitiktį Konstitucijai nėra tyrimo dalyko.

7.5. Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, jog tai, kad prašyme nėra tyrimo dalyko,

reiškia, kad prašymas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2019 m. spalio 9 d. sprendimas Nr. KT28-A-S17/2019, 2020 m. kovo 25 d. sprendimas Nr. KT55-A-S50/2020, 2021 m. balandžio 8 d. sprendimas Nr. KT55-A-S52/2021).

8. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

9. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-142/2021.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Giedrė Lastauskienė

Vytautas Mizaras

Algis Norkūnas

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė